

GEDRAGSCODE VKF

Gedragscode met ondertekening

Ethisch verantwoord sporten

=

de gedragscode, ons DNA

Gedragcode Trainers

Doelstelling van de gedragscode

De VKF wil met haar karatecode en de gedragscodes aantonen welke kernwaarden zij hoog in het vaandel draagt, welke wenselijk zijn en welke afgekeurd worden. De VKF vindt het belangrijk dat elke karateka zich aanvaard voelt en karate kan beoefenen op eigen tempo en niveau.

De lichamelijke, psychische, sociale en seksuele integriteit van elke karateka dient te worden gerespecteerd. Elke overtreding van de gedragscode, evenals elk misdrijf dat gepleegd wordt, kan tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden.

De overkoepelende principes zijn:

- ◆ Er wordt getraind en aan wedstrijden deelgenomen op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overal.
- ◆ Er wordt specifieke begeleiding voorzien en aandacht besteed aan kinderen door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek, als mentaal. De positieve waarden in de jeugdsport worden nagestreefd.
- ◆ Sportiviteit, respect en fair-play gelden zowel ten aanzien van clubleden, als ten aanzien van tegenstrevers, trainers, scheidsrechters en supporters, ongeacht hun geslacht, culturele achtergrond, geaardheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- ◆ Regels en reglementen zijn gekend en worden gerespecteerd. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden. Het plegen van misdrijven is uit den boze. Eenieder dient hiertoe zijn steentje bij te dragen. Neem je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet / hoort die in strijd zijn met deze gedragscode.
- ◆ De sporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten die sport kan veroorzaken zoals prestatiedruk, blessures of gezondheidsrisico's.

De gedragsregels

Algemeen

Van een trainer wordt verwacht dat hij/zij ernstig handelt en dat hij/zij zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie, dat wil zeggen dat hij/zij handelt overeenkomstig de geldende standaard en opleiding, waarbij het er niet toe doet of de trainer al dan niet een vergoeding voor zijn begeleiding ontvangt.

In het bijzonder dient de trainer minstens volgende gedragsregels respecteren.

- ◆ De trainer zorgt voor een gezonde, ethische en veilige sportomgeving, waarin veiligheid gewaarborgd is (en ook zo wordt ervaren) en hij/zij houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften. De trainer is open en alert voor waarschuwingssignalen op dat vlak, en aarzelt niet om signalen door te geven aan *[het bestuur, de API, de medische of ethische commissie...]*.
- ◆ De trainer kent en handelt naar de regels en de richtlijnen van de club, informeert de sporter erover (bv. deel te laten nemen aan informatiemomenten), en ziet erop toe dat de reglementen, regels, gedragscode en andere normen door eenieder toegepast worden.

- ◆ De trainer is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring, functies en relevante feiten vóór en gedurende zijn/haar aanstelling als trainer. De trainer die een relatie heeft met een sporter, informeert onmiddellijk *[het bestuur of de APl...]* hierover.
- ◆ De trainer is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Hij/zij gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende en/of beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps, internet of het maken van geluids- of beeldmateriaal.
- ◆ De trainer respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- ◆ De trainer is zich bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid. Hij/zij misbruikt de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen.
- ◆ De trainer neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, meldt de trainer dit onmiddellijk aan het bestuur van de sportorganisatie.
- ◆ De trainer stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Hij/zij wedt niet op de sportwedstrijden en sportcompetitie van de sportvereniging waarin hij betrokken is.
- ◆ In de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters drinkt de trainer geen alcohol en rookt hij/zij niet in de sportcontext.

Specifieke bepalingen omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan de fysieke en seksuele integriteit van de sporter die ten allen tijde dient te worden gerespecteerd.

- ◆ De trainer onthoudt zich van **seksueel grensoverschrijdend gedrag**, noch zal hij/zij anderen daartoe aanmoedigen.
  - De trainer zal door feitelijke interventie een klaarblijkelijke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag waarvan hij/zij getuige is of waarvan hij/zij op de hoogte wordt gesteld of getuige van is onmiddellijk (doen laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.
  - De trainer zal enkel sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter verrichten die tot zijn bekwaamheid en taken behoren en/of voor de sportbeoefening noodzakelijk zijn. De trainer zorgt ervoor dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is voor de sportbeoefening, hij/zij de bedoeling van de handeling duidelijk.
  - De trainer zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren. De trainer zal zijn begeleiderstaken rondom en tijdens een sportactiviteit correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor seksueel grensoverschrijdend gedrag.

- De trainer houdt rekening met wat de sporter als seksueel intimiderend ervaart (bijvoorbeeld iemand naar zich toe trekken om te kussen bij begroeting en afscheid, zich tegen de sporter aandrukken en andere ongewenste aanrakingen).
- De trainer zal zich onthouden van seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, via eender welk communicatiemiddel.
- De trainer mag niet ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 16 jaar).
- ◆ De trainer zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag *[bij de API of het bestuur]*. De trainer mag anderen (zoals een sporter of andere begeleider) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- ◆ De trainer zal zich ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in zijn/haar **waardigheid** aantast én verder in het **privéleven** van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijke gestelde doel. De trainer zal tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen **gereserveerd** en met **respect** omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer. Zo zal de trainer:
  - zich niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof hij/zij alleen en ongezien is.
  - de sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit de begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.
  - de sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren en niet systematisch een één-op-één relatie tussen trainer en sporter realiseren, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- ◆ De trainer zal zich onthouden van elke vorm van seksueel of emotioneel machtsmisbruik of intimidatie tegenover de sporter. Zo zal de trainer:
  - geen dwang uitoefenen of op enigerlei wijze misbruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen hem en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot seksuele handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen, of die te dulden.
  - geen (im)materiële voordelen of vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling (seksuele) tegenprestaties te vragen.
- ◆ De trainer zal meewerken aan het intern / extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Hij / zij zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

Handtekening trainer (gelieve uw handtekening te laten voorafgaan door de handgeschreven vermelding: "naam & gelezen en goedgekeurd")

Gedragcode Bestuurders

Doelstelling van de gedragscode

De VKF wil met haar karatecode en de gedragscodes aantonen welke kernwaarden zij hoog in het vaandel draagt, welke wenselijk zijn en welke afgekeurd worden. De VKF vindt het belangrijk dat elke karateka zich aanvaard voelt en karate kan beoefenen op eigen tempo en niveau.

De lichamelijke, psychische, sociale en seksuele integriteit van elke karateka dient te worden gerespecteerd. Elke overtreding van de gedragscode, evenals elk misdrijf dat gepleegd wordt, kan tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden.

De overkoepelende principes zijn:

- ◆ Er wordt getraind en aan wedstrijden deelgenomen op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overal.
- ◆ Er wordt specifieke begeleiding voorzien en aandacht besteed aan kinderen door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek, als mentaal. De positieve waarden in de jeugdsport worden nagestreefd.
- ◆ Sportiviteit, respect en fair-play gelden zowel ten aanzien van clubleden, als ten aanzien van tegenstrevers, trainers, scheidsrechters en supporters, ongeacht hun geslacht, culturele achtergrond, geaardheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- ◆ Regels en reglementen zijn gekend en worden gerespecteerd. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden. Het plegen van misdrijven is uit den boze. Eenieder dient hiertoe zijn steentje bij te dragen. Neem je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet / hoort die in strijd zijn met deze gedragscode.
- ◆ De sporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten die sport kan veroorzaken zoals prestatiedruk, blessures of gezondheidsrisico's.

De gedragsregels

Algemeen

Van een bestuurder wordt verwacht dat hij/zij ernstig handelt in het belang van de sportorganisatie en dat hij/zij zich bewust is van zijn/haar voorbeeldfunctie, waarbij het er niet toe doet of de bestuurder al dan niet een vergoeding ontvangt.

In het bijzonder respecteert de bestuurder minstens de volgende gedragsregels.

- ◆ De bestuurder zorgt voor een gezonde, ethische en veilige sportomgeving. Hij/zij creëert een omgeving en een sfeer, waarin veiligheid gewaarborgd is (en ook zo wordt ervaren) en hij/zij houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften. De bestuurder is open en alert voor waarschuwingssignalen op dit vlak.
- ◆ De bestuurder kent en handelt naar de regels en de richtlijnen, informeert de sporter en begeleiders erover (door ze bv. deel te laten nemen aan informatiemomenten), en ziet erop toe dat de reglementen, regels, gedragscode en andere normen door eenieder toegepast worden.

- ◆ De bestuurder gaat zorgvuldig en correct om met vertrouwelijke informatie. Hij/zij zal bestuursbesluiten goed onderbouwen, zodat men begrip heeft voor de gekozen richting, en steeds een correcte belangenafweging maken.
- ◆ De bestuurder is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Hij/zij gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende en/of beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps of internet, of het maken van geluids- of beeldmateriaal.
- ◆ De bestuurder respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- ◆ De bestuurder is zich bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid en misbruikt zijn positie niet. Hij/zij gebruikt de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Informatie wordt gebruikt voor het doel van de organisatie en niet voor eigen gewin of ten gunste van anderen, zeker wanneer deze informatie vertrouwelijk is.
- ◆ De bestuurder voorkomt belangenvermenging of de schijn van belangenvermenging. Hij/zij vervult geen bezoldigde of onbezoldigde nevenfuncties die in strijd zijn, of kunnen zijn met zijn/haar functie en gaat geen financieel belang aan dat in strijd kan zijn met zijn/haar functie. Hij/zij is transparant inzake financiële belangen in andere organisaties en nevenfuncties. Hij/ zij voorkomt bij samenwerkingsvormen en -relaties de schijn van bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen.
- ◆ De bestuurder tracht te komen tot een situatie waarin de sportorganisatie intern en extern handelt met personen en organisaties die van onbesproken gedrag zijn.
- ◆ De bestuurder neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, meldt de bestuurder dit onmiddellijk *[aan de andere leden van het bestuur van de sportorganisatie / ethische commissie / ...]*.
- ◆ De bestuurder stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Hij/zij wedt niet op de sportwedstrijden en sportcompetitie van de sportvereniging.
- ◆ In de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters drinkt de bestuurder geen alcohol en rookt hij/zij niet in de sportcontext.

Specifieke bepalingen omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan de fysieke en seksuele integriteit van de sporter die ten allen tijde dient te worden gerespecteerd.

- ◆ De bestuurder neemt (meldingen van) onbehoorlijk of grensoverschrijdend gedrag ernstig.
  - De bestuurder spant zich in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden. Hij/zij zorgt voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk of grensoverschrijdend gedrag en stimuleert het melden ervan. De bestuurder zal zijn bestuurstaken correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het bestuur treedt adequaat op tegen het schenden van regels en normen door sporters, begeleiders, bestuurders en anderen.

- ◆ De bestuurder onthoudt zich van **seksueel grensoverschrijdend gedrag**, noch zal hij/zij anderen daartoe aanmoedigen.
  - De bestuurder zal door feitelijke interventie een klaarblijkelijke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag waarvan hij/zij getuige is of waarvan hij/zij op de hoogte wordt gesteld of getuige van is, onmiddellijk (doen laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.
  - De bestuurder zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren. De bestuurder zal zich onthouden van seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, via eender welk communicatiemiddel.
  - De bestuurder houdt rekening met wat de andere als seksueel intimiderend ervaart (bijvoorbeeld iemand naar zich toe trekken om te kussen bij begroeting en afscheid, zich tegen de sporter aandrukken en andere ongewenste aanrakingen).
  - De bestuurder mag niet ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 16 jaar).
- ◆ De bestuurder zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag *[bij de API of het bestuur]*. De bestuurder mag anderen (zoals een sporter of andere begeleider) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- ◆ De bestuurder zal zich ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in zijn/haar **waardigheid** aantast én verder in het **privéleven** van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijke gestelde doel. De bestuurder zal tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen **gereserveerd** en met **respect** omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer. Zo zal de bestuurder:
  - zich niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privé-ruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof hij/zij alleen en ongezien is.
  - de sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit de begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.
  - de sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren en niet systematisch een één-op-één relatie tussen bestuurder en sporter realiseren, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- ◆ De bestuurder zal zich **onthouden van elke vorm van seksueel of emotioneel machtsmisbruik of intimidatie** tegenover de sporter. Zo zal de bestuurder:
  - geen dwang uitoefenen of op enigerlei wijze misbruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen hem en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot seksuele handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen, of die te dulden.

→ geen (im)materiële voordelen of vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling (seksuele) tegenprestaties te vragen.

- ◆ De bestuurder zal meewerken aan het intern / extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Hij / zij zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

Handtekening bestuurder (gelieve uw handtekening te laten voorafgaan door de handgeschreven vermelding: "naam & gelezen en goedgekeurd"]